

bemærkede, at det maa være tilladt Enhver, hvem det er tilladt at opkjøbe disse Producter, igjen at udsælge dem paa Landet. Dette være nu sagt ganske kortelig, men jeg troer, at der lader sig meget mere sige for at understøtte den Mening, at det nærværende Forslag ikke er velbegrunderet.

Æfchering: Dersom det i Praxis forholds sig saaledes, som det ærede Medlem siger, at man paa Landet tør opkjøbe alle disse Væarer og holde aaben Bød med dem igjen og sælge dem ud i smaa Partier, saa var Spekulerhandelen paa Landet i alt Væsentligt fri. Men, jeg har ikke kunnet forstaae disse Resolutioner, thi jeg har ogsaa seet dem paa den Maade, — hvilket ogsaa er fuldkommen ligegyldigt, — men vedkommende Amtmænd og Retsbetjente have saalidet forstaaet dem paa den Maade, at enhver Mand, som vilde forsøge at drive Handel med disse Gjenstande, har maattet søge Bevilling og har havt megen Vanskelighed med at faae en saadan. I den senere Tid har et af de saa Argumenter, som har kunnet hjælpe, været, at Vedkommende var Invalid. Uduelighed til andre Forretninger og navnlig fra at kunne gaae omkring og kjøbe op har især skaffet dem Privilegium til at turde sælge. Man maa forøvrigt lægge Mærke til, at vi, paa Grund af denne Eneberettigelse i Handelsvæsenet, ere blevne indviklede i en saadan Mangfoldighed af Retsager, at jeg ikke seer, hvor Grændsen skal blive, naar vi ikke i den Henseende faae en omfattende Lov. Saa længe jeg ikke ved en Dom seer godtgjort, hvem der har Monopol paa at sælge Keiserens Skjæg, troer jeg ikke, at de Retsqvæstioner, som kunne blive reiste om Sager af den Natur, ere udtømte. Først, naar den, som ene tør sælge Keiserens Skjæg, veed, at han tør det, er det forbi, men før ikke. Det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (M. Hage) har raadet til Resolutioner. Jeg kan endnu ikke komme til Resolutioner, og det, som er ganske vist, er, at jeg for min Person ikke nogenstunde skal lede Thinget til i denne Sag at tage en Resolution. Havde den ærede Rigsdagsgmand endda sagt, hvad det var, han havde imod den Maade, hvorpaa de i Lovforslaget

omhandlede Handelslag her i Landet foreslaaes indrettede, saa kunde jeg bedre forstaae det. Jeg skal, thi maaskee der er Medlemmer, som ikke nøie have lagt Mærke dertil, gjøre opmærksom paa, at hvad Kjøbmandshandelen angaaer, saa er den ikke foreslaaet strax frigiven, men der er til enhver Kjøbstad inddraget et saa stort District, som omtrent for Tiden kan tillægges alle Kjøbstæder i Almindelighed paa Zerne og en stor Deel af Kjøbstæderne i det øvrige Land. Indenfor denne Kreds er der sat en Tid af 10 Aar, hvori enhver Vedkommende, der vil nedsætte sig og drive Kjøbmandshandel, skal have den samme Adkomst, som han skal have for at nedsætte sig i Kjøbstæderne, og yde til Kjøbstædernes Handlende, forsaavidt de udgjøre Laug eller Corporationer og der som saadanne paaligge dem Byrder i Kjøbstæderne, den samme Afgift til Kjøbstaden som en Affindelse i saa Henseende. Altsaa er der ikke gjort nogen pludselig Overgang. Ret til Kjøbmandshandelen paa Landet indtræder kun efter denne Lov strax i saadanne sferntliggende Landsdele, hvor der for Dieblirket kun bestaaer en Mængde af smaa Snigehandlende, eller hvor der savnes den tilbørlige Lettelse for Omsætningen, hvor Transporten af Smaadelene gjør dem byrere, fordi Sælgeren af disse Smaadele maa gjøre lange Reiser baade for at hente og afsætte dem. Jeg troer ikke, at der med Hensyn til det, som i dette Dieblirket ved Forslaget ligger for, er Noget at klage over, medmindre man siger: „ja, men naar en Mand udenfor Kjøbstaden kommer til at handle, saa komme de Handlende i Kjøbstaden til at handle saameget mindre.“ Hertil svarer jeg, at for det Første er denne Sætning ikke ganske sand; thi der er Ingen, der veed, hvor forskjellig Stillingen er, naar en Mand med Lethed og i Nærheden kan faae en Gjenstand, istedetfor naar han skal gaae en lang Vej efter den. Han kjøber mange Gange en Ting, naar han kan faae den i det Dieblirket, han trænger til den, som han slet ikke vilde anskaffe sig, naar der ligger lang Tid imellem, inden han kan faae den og han skal begive sig langt fra sit Hjem for at hente den. Man maa lægge Mærke til, at i Kjøbstæderne kan den samme Person, som her gives Rettighed,